

Revisionsplan för Nacka Kommun 2020

Fastställd 2020-01-22

Innehållsförteckning

1	Uppdrag och mål	3
1.1	Revisorernas uppdrag	3
1.2	Samordnad revision	4
1.3	Revisionens mål	4
1.4	Aktiviteter	4
2	Risk och väsentlighet	5
2.1	Revisionsinsatser och revisionsprojekt	5
2.1.1	Årlig granskning metoder	5
2.1.2	Årlig process	6
2.2	Övergripande granskning av nämnder	6
2.3	Lekmannarevision i bolagen	10
2.4	Fördjupande granskningsprojekt och förstudier	11
2.4.1	Verksamhetsstyrning	11
2.4.2	Ekonomistyrning- säkerhet i budgeten	11
2.4.3	Dataskyddsförordningen (GDPR)	12
2.4.4	Översiktlig granskning av kommunens långtidsprognoser	12
2.4.5	Arbetsmiljö och personalförsörjningen inom socialtjänsten	12
2.4.6	Hantering av statsbidrag	13
2.4.7	Digitalisering	14
2.4.8	Inköp och upphandling (2019-års budget)	15
2.4.9	Granskning i samverkan med andra kommuner och regionen	15
2.4.10	Uppföljning av tidigare granskningar	15
2.5	Andra områden där revisorerna överväger att genomföra granskning	15
2.6	Redovisningsrevision	16
2.7	Ansvarsprovningen	17
3	Revisorernas särskilda granskning	17
3.1	Särskild granskning av styrelse och nämnder	17
4	Kompetensutveckling och nätverk	18
5	Kommunikation	18
6	Kansliservice	19

Revisionsplan 2020 för Nacka kommun

Revisionen syftar ytterst till att ge kommunfullmäktige underlag till ansvarsprovning av nämnder, styrelser och enskilda förtroendevalda. Kommunrevisorernas uppgifter följer av kommunallag, god revisionssed i kommunal verksamhet (såsom den definieras av SKL och Skyrev) och revisionsreglemente. Från och med 2020 har skriften "God revisionssed i kommunal sektor" uppdaterats.

I denna revisionsplan redovisas planerade revisionsinsatser och projekt för år 2020. Inriktningen baseras på revisorernas risk- och väsentlighetsanalys. Beslut om förändrad inriktning i granskningen kan bli aktuell utifrån händelser i kommunen som inte kan förutses samt förändringar i omvärlden.

Revisionen består av de åtta förtroendevalda revisorerna och deras sakkunniga biträden. I Nacka kommun biträds revisorerna av Ernst & Young AB (EY).

1 Uppdrag och mål

1.1 Revisorernas uppdrag

Revisorerna prövar om:

- ◆ verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- ◆ räkenskaperna är rättvisande
- ◆ den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig

För att kunna ge underlag till kommunfullmäktiges ansvarsprovning granskar revisorerna årligen all verksamhet som bedrivs inom nämnders och styrelser verksamhetsområden. Med all verksamhet avses styrelser och nämnders olika verksamheter som utförs inom deras verksamhetsområden såväl i egen regi som av externa utförare. Det avser också styrelser och nämnders aktiviteter och verksamheter på ett övergripande plan samt ur ett kommun-koncernperspektiv.

Granskningen av styrelser och nämnders styrning och interna kontroll är central, särskilt i situationer där organisation och utförandeformer varierar och förändras över tiden. Nacka kommun har dessutom en mycket stark tillväxt enligt planerna fram till 2030.

Delårsrapport och årsredovisning, inklusive den sammanställda redovisningen, granskas årligen. Revisorerna ska även bedöma om resultaten i delårsrapporten och årsredovisningen är förenliga med de mål fullmäktige beslutat om i budgeten och planen för ekonomin. Revisorerna ska skriftligen uttala sig om detta, dels i uttalande över delårsrapporten och dels i revisionsberättelsen.

Revisionen granskar också kommunens samlade verksamhet i förvaltning och bolag ur ett övergripande ägar- och styrperspektiv. Kommunstyrelsens uppsikt är av central betydelse i ägarstyrningen och förvaltningskontrollen och därmed också för revisorernas granskning.

Revisorernas bedömning lämnas i revisionsberättelsen och fortlöpande under året i revisionskrivelser.

1.2 Samordnad revision

Samordnad revision mellan kommunförvaltningen och dess bolag är ett viktigt instrument för ägarens, d v s kommunfullmäktiges, kontroll och uppföljning. Vid sidan av den revision som enligt Aktiebolagslagen görs av yrkesrevisorer i bolagen ska också de förtroendevalda revisorerna granska verksamheten. I den rollen är de förtroendevalda revisorerna lekmannarevisorer enligt aktiebolagslagens regelverk. Den samordnade revisionen ger förutsättningar att bedöma hur kommunen arbetar med ägarstyrning och förvaltningskontroll. Granskningen sker utifrån ett övergripande ägar-/ styrperspektiv där ägardirektiven utgör en väsentlig grund för granskningen.

Lekmannarevisorernas uppgift i de kommunala bolagen är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om den interna kontrollen är tillräcklig samt om anvisningar från årsstämman följts. Granskningen ska ske enligt god sed och resultera i en granskningsrapport med tillhörande granskningsredogörelse som presenteras för årsstämman via respektive bolagsstyrelse. Granskningsrapporten ska även fogas till revisionsberättelsen för Nacka kommun.

1.3 Revisionens mål

Revisionens övergripande mål är att verka för att fullmäktiges mål och uppdrag fullföljs. Insatserna ska präglas av en god dialog med kommunens politiska och administrativa ledning samt av en stödjande och förebyggande revisionsprocess.

Målen i granskningen är att:

- ◆ Säkerställa tillräckliga revisionsbevis inför ansvarsprövning
- ◆ Genomföra revisionsinsatser med en hög kvalitet som bidrar till förbättringar och en ökad effektivitet i Nacka kommuns verksamhet.
- ◆ Använda de tilldelade resurserna så effektivt som möjligt.
- ◆ Leva upp till god revisionsmedvetenhet i kommunal verksamhet och till kommunallagens intentioner.

1.4 Aktiviteter

Aktiviteter för att uppnå målen:

- ◆ Kontinuerlig kommunikation med och avrapportering till kommunfullmäktiges presidium. Vid minst två tillfällen per år informeras hela kommunfullmäktige om revisionens arbete.
- ◆ Möten med styrelse/nämnder och tjänstemän som ett led i en öppen dialog och med syfte att revisionen ska verka stödjande och förebyggande.
- ◆ Löpande följa kommunens utveckling genom att ta del av lägesrapporter och prognoser för verksamhet och ekonomi.
- ◆ Genomföra fördjupande granskningar baserade på relevanta väsentlighets- och riskanalyser som grund för ansvarsprövningen, men som också är till nytta i nämndernas kontinuerliga förbättringsarbete.

2 Risk och väsentlighet

Grunden för uppdraget och den planerade revisionsinriktningen är en väsentlighets- och riskbedömning som revisorerna genomfört. Denna tar sin utgångspunkt i dels förändringar i omvärlden, dels den aktuella situationen i Nacka kommun och fullmäktiges mål/uppdrag. Iakttagelser från tidigare års revisionsgranskningar och revisionens möten med styrelse/ nämnder har beaktats.

Väsentlighets- och riskanalysen görs i samverkan mellan de förtroendevalda revisorerna och EY. De förtroendevalda revisorerna beslutar om vilka fördjupade granskningar som ska göras samt inriktning och omfattning av dessa. I sin bedömning har revisorerna beaktat riskernas väsentlighet och revisionsrisken, dvs. risken för att revisorerna gör felaktiga uttalanden i revisionsberättelsen eller inte förmår lyfta fram väsentliga förhållanden som har betydelse för ansvarsprövningen.

För att minska revisionsrisken inriktas insatserna på att granska verksamhetens styrning och ledning. I detta innefattas bland annat styrelsens/nämndens förmåga att hantera risker och förändrade/ökade åtaganden/behov i verksamheten samt styrning med syfte att uppnå en ekonomi i balans och god ekonomisk hushållning.

Till detta ska läggas att revisionen granskar på vilket sätt styrelse och nämnder tar ansvar för den politiska styrningen i förhållande till den verkställande förvaltningen/ tjänstemannaorganisationen. Granskningen avser även hur styrelser och nämnder säkerställer att beslut som fattas byggs på kvalitetssäkrat beslutsunderlag.

Kommunens omfattande investeringsplaner kräver väl utvecklade strategier, kontinuerligt uppdaterade riskanalyser och underbyggda beslutsunderlag. Bland annat gäller detta områdena planarbete, kompetensförsörjning och finansiering. Det ställer höga krav på kommunstyrelsen och de ansvariga nämnderna, gällande bland annat en god projekthantering, inbördes information och dialog, liksom information och dialog med olika aktörer i kommunen och med ett snabbt växande antal medborgare.

2.1 Revisionsinsatser och revisionsprojekt

Revisionen ska årligen granska all verksamhet. Den årliga granskningen sker genom såväl övergripande som grundläggande granskning samt fördjupade granskningar.

2.1.1 Årlig granskning metoder

Den årliga granskningen bygger på en kombination av olika metoder och tillvägagångssätt för att granska verksamheten med syfte att bedöma om nämnder och styrelser har en tillfredsställande styrning och intern kontroll. Den genomförs genom att fortlöpande ta del av relevanta skriftliga dokument t.ex. mål- och styrdokument, protokoll och övriga handlingar samt genom möten med nämnder/verksamhet i samband med revisionssammanträden eller verksamhetsbesök (*övergripande granskning*).

1. Den genomförs genom att fortlöpande ta del av relevanta skriftliga dokument t.ex. mål- och styrdokument, protokoll och övriga handlingar samt genom möten med nämnder/verksamhet i samband med revisionssammanträden eller verksamhetsbesök (*övergripande granskning*).
2. Vidare granskas nämndernas interna kontroll, delårsbokslut och årsredovisning (*grundläggande granskning*).

3. Därutöver genomförs fördjupade granskningar utifrån risk- och väsentlighetsbedömningen samt erfarenheterna från den övergripande och grundläggande granskningen

Utgångspunkten för granskningen är de mål och uppdrag som fullmäktige givit kommunstyrelse och nämnder. Granskningen ska ge svar på hur styrelsen/nämnder mottar, genomför och återredovisar mål och uppdrag.

2.1.2 Årlig process

Den årliga granskningen omfattar flera steg och genomförs löpande under revisionsåret med hjälp av:

1. *Årlig väsentlighets- och riskanalys*
  - mål- och budgetdokument
  - ekonomi- och verksamhetsrapporter, delårsrapporter och bokslut
  - riktlinjer
  - beslutsunderlag och protokoll
  - beskrivning av internkontrollsystem
  - beskrivning av redovisningssystem
  - delegationsordning
2. *Kommunikation med den verksamhet som granskas i samband med:*
  - genomförda granskningsinsatser
  - särskilda överläggningar i samband med revisionens sammanträden
3. *Möten med nämnder/verksamhet genom:*
  - Frågor och dialog med inbjudna företrädare från de nämnder/verksamheter som prioriteras under året, presidium eller hel nämnd/styrelse.
4. *Granskning av delårsrapport, intern kontroll kopplat till räkenskaperna samt årsredovisning*
  - Genomförs med utgångspunkt i en väsentlighets- och riskanalys.
5. *Bedömning om ansvarig nämnd/styrelse skapat förutsättningar för tillräcklig styrning och uppföljning samt om relevanta interkontrollsystem finns och fungerar tillfredsställande.*

2.2 Övergripande granskning av nämnder

Kommunallagens krav på årlig granskning av all verksamhet genomförs genom en dialog med företrädare för styrelse/nämnd och verksamheten. De revisionsfrågor som revisionen för dialog kring förbereds och översänds till berörd styrelse/nämnd innan mötena genomförs.

Under 2020 planeras möten med bl.a.

- Kommunstyrelsen
- AFN
- NTN
- MSN
- Socialnämnden

- Äldrenämnden
- KSVU (inklusive verksamhetschefer)

Vid mötena ställs ett antal generella och specifika frågor till nämnderna. I vissa fall kompletteras dessa med fördjupade granskningar. De specifika frågorna fastställs vid revisionsmöte innan frågorna sänds till de inbjudna. Även tjänstemän i ledande befattning kan bjudas in till revisorernas möten för att informera om förhållanden av intresse för revisionen. För 2020 planeras tjänstemän bjudas in för att informera om verksamheterna, bl a HR-chef, digitaliseringschef, upphandlingschef, stadsbyggnadschef, chef för miljö- och bygglovsärenden och fastighetschef.

Exempel på generella frågor:

- Bedömning av verksamhetens måluppfyllelse och ekonomiska resultat.
- Hur säkerställer styrelse/nämnd att verksamheternas mätning, bedömning och återrapportering av måluppfyllelse grundar sig på relevanta mått och tillförlitliga mätningar?
- Hur arbetar nämnd/styrelse med intern styrning och kontroll (inkl. riskbedömningar, åtgärdsplaner och uppföljning)? I frågan ingår även uppföljning av risk för oegentligheter såsom mutor, bestickning och bedrägeri.
- Hur säkerställer nämnden att förvaltningslagen tillämpas inom nämndens ansvarsområden.
- Hur följs privata utförare/entreprenörer upp och vilka krav på åtgärder och kvalitet ställs?
- Vilken är nämndens syn på verksamhetens kompetensförsörjning, kompetensbehov och säkerställande av kompetens?
- Hur följs avtalstroheten upp kopplat till leverantörsavtal?
- Hur är den interna kontrollen utformad i nämnden för att säkerställa efterlevnad av dataskyddförordningen (GDPR)?

Nämndspecifika revisionsfrågor inför 2020

Kommunstyrelsen

- Kommunstyrelsen redovisar underskott inom både skola och samhällsservice 2019. Hur fungerar ekonomistyrningen?
- Finanshanteringen i kommunen (upplåningen ökar)
- Upphandling/inköp, kompetensförsörjning och regelefterlevnad
- Kommunstyrelsens styrning och kontroll kring informationssäkerhet. Bl a kring hantering av personuppgifter (Dataskyddsförordning).
- Arbetet med kris- och katastrofberedskap.
- Nacka bygger stad – styrning, kontroll och uppföljning, t ex tilldelning av mark, upphandling, planering, etc.
- Korruptionsförebyggande arbete i stadsbyggnadsprocesser.
- Tunnelbaneprojektet – uppdaterade riskanalyser, kalkyler, finansiell redovisning och intressebevakning.
- Redovisning av exploateringsersättningar och gatukostnadsersättningar
- Kommunstyrelsens ägarstyrning avseende bolagen, inklusive kostnadsfördelning.

- ▶ Kommunstyrelsens ansvar; möjligheter och sätt att ta ansvar för personalpolitiken och kompetensförsörjningen?
- ▶ Agenda 2030 – särskilt uppdrag från KF till KS

Förbundsverksamheter

- ▶ Brandförsvaret och Käppalaförbundet– avtal, styrning och uppföljning.

Arbets- och företagsnämnden

- ▶ Styrning, uppföljning och kontroll vad gäller SFI-verksamheten.
- ▶ Styrning, uppföljning och kontroll vad gäller Vuxenutbildning.
- ▶ Uppföljning av ungdomar 16–19 år som varken bedriver studier eller arbetar.

Fritidsnämnden

- ▶ Fungerar verksamheterna ändamålsenligt?
- ▶ Uppföljning av hantering och kontroll av föreningsbidrag.
- ▶ Samverkansförhållande med fastighetskontoret och Utbildningsnämnden i samband med att Nacka växer.
- ▶ Nämnden har fått ett särskilt uppdrag från fullmäktige 2020 att samordna kommunens insatser för att underlätta för externa intressenter som vill bygga och finansiera idrottsanläggningar i Nacka.

Kulturnämnden

- ▶ Nämndens medverkan i utbyggnaden av Nacka?
- ▶ Uppföljning av bibliotekens verksamhet med nya anordnare
- ▶ Uppföljning av EU-projektet HAMN

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

- ▶ Nämndens styrning vad gäller att ta fram detaljplaner och fastighetsbildningar.
- ▶ Hur genomförs den interna kontrollen med riskanalyser inom MSN:s olika verksamhetsområden, planenheten, bygglovenheten och miljöenheten?
- ▶ Nämndens sätt att arbeta med prioriteringar när takten inte är i nivå med målnivå.
- ▶ Fungerar delegationsordningen ändamålsenligt?
- ▶ Hur påverkar bristen på kompetens inom tillsynsenheten rättssäkerheten och verksamhetens kvalitet liksom väntetider för de som väntar på tillsyn.

Natur- och trafiknämnden

- ▶ Styrning av trafiksäkerhet.
- ▶ Underhåll gator/vägar
- ▶ Analyser av behov inför den planerade befolkningstillväxten.
- ▶ Hur jobbar man med att se till att trafiken löper under utbyggnadsperioden av Nacka och hur skyltas det när man måste göra omläggningar?
- ▶ Hur görs bedömningar av ökade driftskostnader i samband med nya tunnlar, kajer etc?

- ▶ Hur ser process ut för att styra och följa upp entreprenörer som på uppdrag av kommunen sköter kommunal verksamhet i t.ex. reservaten?
- ▶ Parkeringsstrategin - hur följer nämnden upp att nya områden har en rimlig strategi så att gäster, hemtjänst, varubilar, etc kan korttidsparkera och att inte boende tar upp vägutrymmet?

Socialnämnden

- ▶ Styrning, kontroll och uppföljning av verksamheterna. Nämnden redovisar underskott år 2019. Hur fungerar ekonomistyrningen?
- ▶ Hur bedömer nämnden riskläget i sin verksamhet kopplat till ökade behov av nämndens verksamhet? (ökad droganvändning, ökad psykisk ohälsa, ökade kostnader för försörjningsstöd osv)
- ▶ Samverkan med KS kring kompetensförsörjningen?
- ▶ Arbetet med psykisk ohälsa och våld i nära relationer, inklusive hedersrelaterat våld.
- ▶ Hur bedrivs verksamhet utifrån lotterilagen, alkohollagen, lagen om anordnande av visst automatspel, tobakslagen och lag om handel med vissa läkemedel? Riskanalys för korruption inom dessa områden, t.ex. alkoholtillstånd och rutiner kopplat till detta?
- ▶ Förberedelse för upphandling av system för de sociala verksamheterna (idag Pulsen combine).

Äldrenämnden

- ▶ Styrning, kontroll och uppföljning av äldreomsorgsverksamheten.
- ▶ Kommunens sätt att hantera medborgare som kommer tillbaka från behandling i regionens (landstingets) regi till kommunens regi? Beredskap och kompetensbehov?
- ▶ Förberedelse för upphandling av system för omsorgsverksamheterna (idag Pulsen combine).
- ▶ Långsiktig planering för att klara utökade volymer på ett kostnadseffektivt sätt?
- ▶ Samverkan med KS kring investeringar i nya boenden. Finns en rullande planering?
- ▶ Hur säkerställs ett gott arbetsklimat och boendeklimat på boenden? Vilka åtgärder vidtas för att motsvarande inte ska inträffa på boenden som inträffade på Sjötäppan?

Utbildningsnämnden

- ▶ En mängd nya lagar och förordningar som trätt i kraft/träder i kraft inom Utbildningsområdet 2019 och 2020. Hur säkerställer nämnden anpassning till dessa?
- ▶ Skolresultaten.
- ▶ Hur följer nämnden upp likabehandling av alla elever?
- ▶ Styrning, kontroll och uppföljning av långtidsfrånvarande elever (hemmasittare).
- ▶ Intern kontroll kopplat till utbetalning till skolor
- ▶ Hur arbetar nämnden med att leva upp till kraven på Elevhälsan enligt lag (alla elever ska ha tillgång till läkare/psykolog/kurator samt specialpedagogisk kompetens)
- ▶ Hur arbetar nämnden för att leva upp till krav i nya skollagen om att alla skolor ska ha tillgång till skolbibliotek? Hur ser den nuvarande situationen ut? Samverkar lärare med bibliotekspersonalen?

Val- och demokratinämnden

- ▶ Hur är nämndens arbete upplagt och organiserat under fyraårsperioden?
- ▶ Nämndens mål vad gäller demokratifrågor? Ansvar och roll i förhållande till övriga nämnder/styrelser?
- ▶ Hur bedömer och förebygger nämnden säkerhetsriskerna i bemanningen av vallokalerna, i valprocessen och för personer i och utanför vallokal?

Överförmyndarnämnden

- ▶ Avstämning av Länsstyrelsens kontroller och eventuella brister som har framkommit.
- ▶ Hur säkras tillgången till gode män/förvaltare och kvaliteten i deras arbete?
- ▶ Intern kontroll kopplat till årsräkningar?
- ▶ Antal med behov av god man/förvaltare som hanteras av företag och anledning till detta?

2.3 Lekmannarevision i bolagen

Revisorerna träffar under året presidierna i styrelsen och VD i Nacka Energi AB och Nacka vatten och avfall AB.

Exempel på frågor som är viktiga att följa upp:

- Följsamhet till ägardirektiv
- Intern kontroll
- Säkerställande av tillräcklig nätkapacitet med hänsyn till utbyggnationer i Nacka
- Utvecklingen av externa tjänster i NEFAB
- Finansiering av investeringar
- Avtalsrelationer kommunen och NVOA
- Avfallsverksamhetens ekonomi

2.4 Fördjupande granskningsprojekt och förstudier

I det följande redovisas de granskningsinsatser som prioriterats utifrån revisorernas bedömning av risk och väsentlighet.

2.4.1 Verksamhetsstyrning

Bakgrund	<p>Nacka kommun har fyra övergripande mål på fullmäktigenivå. Nämndernas målstyrning innebär att respektive nämnd ska fastställa fokusområden för målet och indikatorer för att följa upp och bedöma måluppfyllelsen. För att styrningen ska bli relevant är det viktigt att fokusområden och indikatorer är relevanta för respektive nämnds verksamhet och också är kopplade till de fyra övergripande målen. De målnivåer som sätts på indikatorer behöver också vara relevanta för att bedöma om målnivån är god i förhållande till insatta resurser. För att indikatorer och målnivåer ska bli styrande är det också viktigt att nivåerna är realistiska.</p> <p>Revisionen har beslutat att genomföra en granskning av verksamhetsstyrningen för MSN, NTN och Äldrenämnden</p>
Syfte och inriktning	Granskningen syftar till att bedöma om MSN, NTN och äldrenämnden har en ändamålsenlig styrning och uppföljning av verksamheterna.
Ansvarig nämnd	Miljö- och stadsbyggnadsnämnden, Natur- och trafiknämnden och Äldrenämnden.
Intervjuer	Presidier och ansvariga tjänstemän
Ungefärlig tidplan	Våren 2020

2.4.2 Ekonomistyrning- säkerhet i budgeten

Bakgrund	<p>2019 noteras underskott inom socialnämnden och KSVUs verksamheter inom skola och samhällsservice.</p> <p>En granskning sker av hur process kring antaganden av volymer och kostnader ser ut på olika nivåer och hur socialnämnden respektive KSVU säkerställer att realistiska antaganden görs om volymer och prisnivåer i budget. I de fall besparingar krävs för att reducera kostnadsnivån granskar vi om det i ett tidigt skede beslutas om tydliga och beloppssatta aktivitetsplaner för att klara detta.</p>
Syfte och inriktning	Granskningen syftar till att bedöma om socialnämnden och KSVU har en tillräcklig budgetprocess.
Ansvarig nämnd	Socialnämnden och Kommunstyrelsen (KSVU)
Intervjuer	Presidier och ansvariga tjänstemän
Ungefärlig tidplan	Hösten 2020, Uppstart april/maj

2.4.3 *Dataskyddsförordningen (GDPR)*

Bakgrund	Den 25 maj 2018 trädde en ny kraftfullare personuppgiftslag i kraft. Lagen omfattar även kommuner. Datainspektionen är övervakningsmyndighet och utför granskningar av att organisationer följer lagen. Sanktioner i form av viten kan utdömas av inspektionen.
Syfte och inriktning	Granskning genomförs genom en enkät där GDPR-mognad följs upp. Jämförelser görs med andra kommuner som genomfört motsvarande granskning.
Ansvarig nämnd	Kommunstyrelse och nämnder
Intervjuer	Ansvariga tjänstemän för GDPR samt ett urval av politiker
Ungefärlig tidplan	Våren 2020

2.4.4 *Översiktlig granskning av kommunens långtidsprognoser*

Bakgrund	Enligt Konjunkturinstitutet står Sverige i den inledande fasen av en kommande lågkonjunktur. Samtidigt står kommunerna inför stora demografiska utmaningar de kommande åren. Detta kommer att ställa stora krav på den kommunala verksamheten vad gäller att tillhandahålla en kostnadseffektiv verksamhet. Revisorerna avser därför genomföra en översiktlig granskning av kvaliteten i parametrar som ligger till grund för kommunens långtidsprognoser.
Syfte och inriktning	Del 1: Syftet med granskningen är att bedöma om kommunstyrelsens bedömning av den långsiktiga ekonomiska utvecklingen är ändamålsenlig. Eventuell del 2: Granskningen omfattar därtill en ekonomisk risk- och väsentlighetsanalys i form av en långsiktig prognos för kommunens finansiella ställning. Analysen sträcker sig från 2020 till 2028.
Ansvarig nämnd	Kommunstyrelsen
Intervjuer	KS presidium. Ekonomichef, controller.
Ungefärlig tidplan	Hösten 2020

2.4.5 *Arbetsmiljö och personalförsörjningen inom socialtjänsten*

Bakgrund	Revisorerna har informerats om att det kan finnas brister kopplade till socialtjänstens personalförsörjning. Detta berör personalomsättningen bland socialsekreterare såväl som sjukfrånvaro och konsultanvändning Tillgången till rätt kompetens är en strategisk fråga för kommunen, då den påverkar möjligheten att leva upp till givna uppdrag och de krav som ställs enligt lagstiftning för de olika verksamheter som bedrivs.
----------	---

Syfte och inriktning	Syftet med granskningen är att bedöma om kommunstyrelsen, socialnämnden och äldre- och vårdnämnden säkerställt att det bedrivs ett systematiskt arbetsmiljöarbete.
Ansvarig nämnd	Granskningen avser kommunstyrelsen, socialnämnden och äldre- och vårdnämnden.
Intervjuer	Stadsdirektör, Chef personalenheten, chef och tjänstemän omsorgsenheten samt barn- och familjeenheten. Presidiet KS och SN. Facken.
Ungefärlig tidplan	Våren 2020

2.4.6 Hantering av statsbidrag

Bakgrund	Antalet statsbidrag som kommuner och regioner årligen kan ansöka om uppgick till omkring 100 miljarder enligt SKL:s uppskattningar för 2018.[1] Bidragen förmedlas av många olika myndigheter och sträcker sig över nästintill samtliga förvaltningsområden, från krisberedskap, arbetsmarknad, integration och utbildning till kulturaktiviteter, naturvård och energieffektivisering. Hur statsbidrag hanteras i en kommun är därmed ofta ett aktuellt ämne för samtliga styrelser och nämnder, liksom för stora delar av den kommunala förvaltningen. Mäter kommunen kostnader för att administrera riktade statsbidrag?
Syfte och inriktning	Syftet med granskningen är att bedöma om styrelse och nämnder ansöker och använder sig av existerande statsbidrag på ett sätt som främjar måluppfyllelse av såväl ekonomiska mål som verksamhetsmål.
Ansvarig nämnd	Granskningen omfattar kommunstyrelsen, KSVU (utbildningsområdet), utbildningsnämnden samt natur- och trafiknämnden.
Intervjuer	Nyckelpersoner som hanterar statsbidrag i större och mindre utsträckning
Ungefärlig tidplan	Hösten 2020

2.4.7 Digitalisering

Bakgrund	<p>Av SKRs ekonomirapport oktober 2019 framgår att kommunsektorn står inför stora ekonomiska utmaningar de närmaste åren. En rekommendation till sektorn är arbeta med förändrade arbetsätt, bl a genom digitalisering.</p> <p>Av kommunfullmäktiges budget för 2020 framgår att ”Den offentliga sektorn står inför stora utmaningar där svaret på utmaningarna ofta sammanfattas till digitalisering. Nacka har en stor ambition att ligga i framkant och behöver i flera delar stärka processer för att realisera den höga ambitionen.”</p> <p>Av kommunfullmäktiges budget framgår också uppdrag till styrelse och nämnder att arbeta med digitalisering. Bl a framgår att ”Besparing inom central administration ska genomföras, bland annat med hjälp av digitalisering och robotisering av flera processer. Digitaliseringen samordnas av kommunstyrelsen för att största möjliga effekt ska uppnås.”</p> <p>Av budget 2020 framgår vidare följande om digitalisering:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uppräkningen av pris och löner kommer att vara fortsatt låg vilket ställer krav på fortsatta effektiviseringar och digitalisering av kommunens verksamheter. • Kommungemensamma digitala lösningar är en viktig del i den fortsatta digitaliseringen av Nacka. Digitaliseringsstrategin anger riktningen med lösningar som utgår från kunden. Det finns behov av att utveckla ett mer sammanhållet kundmöte där kommunens målgrupper på ett enkelt sätt kan utföra fler ärenden digitalt. Arbets- och företagsnämnden får 0,5 mkr i förstärkt budget kopplat till digitalisering.
Syfte och inriktning	Granskningen syftar till att bedöma hur kommunstyrelse och nämnder arbetar med digitalisering. Finns tydliga strategier för vad som ska digitaliseras, vilka investeringar/kostnader som är förknippade med detta på kort och lång sikt, vilka effektivitetsvinster som förväntas och hur kvaliteten på verksamheterna påverkas?
Ansvarig nämnd	Kommunstyrelsen, Arbets- och företagsnämnden, Äldrenämnden
Intervjuer	Presidier, ansvariga tjänstemän, facket.
Ungefärlig tidplan	Hösten 2020

2.4.8 Inköp och upphandling (2019-års budget)

Revisorerna har 2019 beslutat om granskning av inköp och upphandling inom ramen för 2019-års revisionsplanering och budget. Granskningen kommer att genomföras under 2020 och ha rapportnummer 1/2020.

Bakgrund	Revisorerna har i sin risk- och väsentlighetsanalys identifierat ett behov av en granskning av upphandling avseende efterlevnad av LOU.
Syfte och inriktning	Syftet med granskningen är att bedöma om kommunen har ändamålsenliga rutiner och en tillräcklig intern kontroll för att säkerställa att upphandling och inköp genomförs i enlighet med lagen om offentlig upphandling (LOU).
Ansvarig nämnd	Granskningen avser kommunens övergripande styrning avseende inköp och upphandling inom ramen för kommunstyrelsens samordningsansvar och uppsiktsplikt. Därtill kan ytterligare nämnder att tillkomma utifrån stickprovet av genomförda upphandlingar.
Intervjuer	Enhetschef för inköpsenheten samt upphandlare på inköpsenheten.
Ungefärlig tidplan	Jan-mars 2020

2.4.9 Granskning i samverkan med andra kommuner och regionen

Vi har fått möjlighet att tillsammans med regionens revisorer och revisorerna i ett antal kommuner i länet genomföra en granskning av hur kommunerna och hälso- och sjukvården samverkar vid utskrivning av färdigbehandlade patienter från slutna hälso- och sjukvård. Granskningen beräknas bli inledd i början av hösten och avrapporterad i januari 2021. Preliminärt deltar regionens revisorer som samordnare av projektet i samarbete med revisorerna i följande kommuner/städer utöver Nacka, nämligen Huddinge, Järfälla, Sollentuna, Stockholm och Sundbyberg.

2.4.10 Uppföljning av tidigare granskningar

Följande granskningar som genomförts tidigare följs upp.

- Intern kontroll (2019)
- SFI (2018)
- Äldreomsorg (2018)
- LSS (2018)

2.5 Andra områden där revisorerna överväger att genomföra granskning

Utöver ovanstående fastställda fördjupningsgranskningar kommer ytterligare fördjupade granskningar att göras. I takt med att beslut om fördjupade granskningar görs upprättas separata projektplaner för dessa. Områden där det övervägs att genomföra fördjupade granskningar inom är bl a:

- Projektstyrning stadsbyggnad och förvaltning av fastigheter
- Socialnämndens arbete mot psykisk ohälsa och våld i nära relationer

- Fritidsgårdarnas verksamhet - styrning och uppföljning
- Styrning och uppföljning av utbildningsverksamheter

2.6 Redovisningsrevision

Intern kontroll

Revisorernas kunskap och kontinuerliga uppdatering av hur den interna kontrollen fungerar i en organisation och nivån på densamma är en av hörnstenarna vid genomförande av revisionsuppdrag. Granskningen syftar till att bedöma om organisationen är ändamålsenlig och fungerar tillfredsställande.

Revisionens mål är att verka för korrekt redovisning, god ordning, tillfredsställande säkerhet och hög effektivitet i kommunens verksamhet.

Varje nämnd/styrelse är enligt kommunallagen skyldig att tillse att en tillräcklig styrning och kontroll finns och att verksamheten systematiskt följs upp och utvärderas. Nämnderna har således ansvar för att finna former för en god kontroll och säkra ändamålsenliga rutiner för både huvud- och stödprocesser inom kommunens verksamhet. För varje ansvarsområde alternativt process/ rutin bör det finnas klarlagt vilka krav och uppföljning som gäller för intern kontroll samt vilka kontrollmål som finns inbyggt i rutinerna.

Inom ramen för granskningen av korrekt redovisning ingår att granska och utvärdera kommunens rutiner och interna kontroll kopplat till redovisningsprocesser.

Granskningen har fortsatt tyngdpunkt på pensionsredovisning och exploateringsredovisning innefattande granskning av rutiner och intern kontroll inom detta område. Granskningen omfattar i övrigt främst kommunens övergripande styrning och uppföljning av intern kontroll och rutiner för hantering av löner, leverantörsfakturor, kundfakturor, materiella anläggningstillgångar, momsredovisning, bokslutsprocess, kommunalrådets omkostnadskonton, ledningsnära frågor som representation etc, attester, redovisning av sociala avgifter, källskatt etc. I granskningen ingår också test av att rutinerna och den interna kontrollen fungerar. Särskild uppmärksamhet kommer även fortsättningsvis att riktas på att den så kallade tvåhandsprincipen tillämpas.

Granskning av delårsrapporten

Granskningen innebär en översiktlig granskning av delårsbokslutet. Syftet är att bedöma om delårsbokslutet håller en tillfredsställande kvalitet och om det är upprättat i enlighet med god redovisningssed. Granskningen innefattar också en bedömning av mål och måluppfyllelse. Syftet är också att på ett tidigt stadium identifiera eventuella väsentliga revisionsnoteringar inför årsbokslutet. Revisorerna ska lämna ett uttalande till fullmäktige som underlag för fullmäktiges behandling av delårsbokslutet.

Granskning av kommunens bokslut, koncernbokslut och årsredovisning

Granskning genomförs av dels årsredovisningen med förvaltningsberättelse, verksamhetsredovisning, balans- och resultaträkningar, finansieringsanalys, dels koncernredovisning med däri ingående verksamhetsredovisning, balans- och resultaträkningar, finansieringsanalys samt noter. Ställning tas till relevansen i boksluten. I granskningen av årsbokslutet vägs de överväganden och bedömningar in som gjorts vid den löpande granskningen och granskningen av delårsrapporten. Kommunens metoder för framtagande av årsbokslut bedöms och hur anvisningar tillämpats.

2.7 Ansvarsprövningen

Vid ansvarsprövningen ska revisorerna enligt god revisionssed beakta:

- Bristande måluppfyllelse - verksamhet
- Bristande måluppfyllelse – ekonomi
- Ohörsamhet/obstruktion
- Icke lagenlig verksamhet, brottslig gärning
- Bristande styrning och intern kontroll av verksamhet
- Bristande styrning och intern kontroll av ekonomi
- Otillräcklig beredning av ärenden
- Obehörigt beslutsfattande
- Ej rättvisande redovisning

3 Revisorernas särskilda granskning

3.1 Särskild granskning av styrelse och nämnder

För att leva upp till kraven på granskning av all verksamhet utför de förtroendevalda revisorerna - utöver den granskning som utförs av sakkunnigt biträde- fortlöpande riktad granskning av det som sker i kommunstyrelsen, dess utskott samt nämnderna. Detsamma gäller de kommunala bolagen i rollen som lekmanrevisorer.

Revisorerna har sinsemellan fördelat ansvaret för särskild bevakning enligt följande.

Verksamhet	Ansvarig
Kommunstyrelsen	Samtliga
Kommunstyrelsens arbetsutskott	Birgitta Westman Ingela Walck
Kommunstyrelsens miljöutskott	Lars Stenholm Stefan Herczfeld
Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott	Yvonne Wessman Lars Berglund
Kommunstyrelsens verksamhetsutskott	Elisabeth Därth Dan Johansson
Arbets- och företagsnämnden	Birgitta Westman
Fritidsnämnden	Elisabeth Därth
Kulturnämnden	Yvonne Wessman
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	Dan Johansson

Natur- och trafiknämnden	Lars Stenholm
Socialnämnden	Stefan Herczfeld
Utbildningsnämnden	Lars Berglund
Val- och demokratinämnden	Yvonne Wessman
Äldrenämnden	Stefan Herczfeld
Överförmyndarnämnden	Ingela Walck
De kommunala bolagen	Samtliga lekmannarevisorer

Övriga ansvarsroller:

- a. Yvonne Wessman och Lars Berglund ansvarar för att bevaka inkommen post i revisorernas postfack.
- b. Yvonne Wessman och Lars Berglund svarar för uppföljning och rapportering av revisionens budget.
- c. Lars Stenholm har ett särskilt ansvar för IT-frågor.

I den löpande bevakningen ingår att:

- ◆ följa och informera sig om kommunens verksamheter, i synnerhet verksamheten inom bevakningsområdet samt att övergripande rapportera om väsentliga iakttagelser från nämnder/protokollsläsning,
- ◆ ge uppslag till fördjupade granskningar,
- ◆ ge signaler om vad som kan lyftas fram som angelägna revisionskommentarer i delårsrapport och bokslutsgranskning,
- ◆ ge uppslag till nämnd- och verksamhetsträffar.

4 Kompetensutveckling och nätverk

Med den snabba utvecklingstakt som råder i kommunal verksamhet och inom revisionen behöver de förtroendevalda revisorerna löpande utveckla sin kompetens. Detta sker genom deltagande i nätverk, regionalt och nationellt, i seminarier och konferenser samt genom riktade utbildningsinsatser och studiebesök. Revisionen får löpande inbjudningar till diverse seminarier och konferenser. Prioritering av dessa sker vid revisionens möten.

Det sakkunniga biträdet orienterar revisorerna löpande om nyheter och förändringar som, utifrån ett revisionsperspektiv, kan vara aktuella för Nacka kommun.

5 Kommunikation

Granskningen sker så långt möjligt i samarbete med dem som granskningen berör innan den formella kommunikationen och rapporteringen sker till ansvarig styrelse eller nämnd. Berörd nämnd/förvaltning ges tillfälle till faktagranskning innan rapport slutligt fastställs. För att få

information om verksamheten tas initiativ till gemensamma möten mellan revisorerna och kommunstyrelsen/presidiet samt med nämnd/förvaltning.

Revisionsrapporterna hålls korta med fokus på väsentliga iakttagelser och förslag till förbättringsområden. Viss rapportering sker genom powerpointbilder. Ett Info-blad med en sammanfattning på en sida tas fram för varje rapport.

Revisionens iakttagelser kommuniceras via revisionsberättelse och verksamhetsberättelse till kommunfullmäktige samt revisionsrapporter jämte revisionskrivelser till berörda nämnder/styrelser. Revisionskrivelserna är revisorernas formella sätt att delge nämnder och styrelser vilka bedömningar revisorerna gör utifrån utförda granskningar eller andra aktiviteter. I skrivelserna tas vanligtvis upp både förbättringsförslag och markeringar av brister som bör åtgärdas. Nämnder/styrelser förutsätts återkomma till revisorerna med svar på det som tas upp i revisionskrivelserna och underliggande granskning. Revisionen förmedlar även iakttagelser muntligt, t ex vid möten med presidier.

Kommunikation med kommunfullmäktige sker via dess presidium 2–3 gånger per år, där bland annat revisionens inriktning och revisionsprojekt stäms av samt revisionsberättelsen överlämnas. Revisionens rapporter och i förekommande fall revisionskrivelser översänds löpande till kommunfullmäktige och presenteras när så anses lämpligt. Revisorerna har en stående punkt på kommunfullmäktiges föredragningslista för anmälan av revisionskrivelser och rapporter mm. Revisionens förslag till budget överlämnas till fullmäktiges presidium för vidare beredning.

6 Kansliservice

I den administrativa servicen som tillhandahålls av sakkunnigt biträde ingår medverkan i sammanträden, för- och efterarbete, arkivering med gallringsplan och övriga administrativa göromål samt möten med fullmäktiges presidium och styrelse/nämnder samt viss rådgivning.